5 SINIF

TEST · TÜRKÇE · SÖZCÜKTE ANLAM

Sözcüğün Anlam Özellikleri

Adı Soyadı: ..... Sınıfı / No: ..... Doğru: ..... Yanlış: ..... Boş: .....

1 **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük gerçek anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Bahçedeki kuru yaprakları süpürdük.
B) Bu kırık notla dersi geçemezsin.
C) Ağabeyim keskin zekâsıyla herkesi şaşırtır.
D) Toplantıda boş laflarla vakit geçirdiler.

2 **"Derin" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Köyün derin kuyusundan su çektik.
B) Yazarın derin düşünceleri beni etkiledi.
C) Dalgıçlar derin sulara daldı.
D) İşçiler derin bir çukur kazdı.

3 **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük yan anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Bebeğin yanakları kızarmıştı.
B) Dedemin dizleri ağrıyordu.
C) Kedinin kuyruğu kapıya sıkıştı.
D) Uçurtmanın kuyruğu koptu.

4 **"Ağız" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçek anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Mağaranın ağzı çalılarla kapanmıştı.
B) Diş hekimi, ağzını iyice açmasını istedi.
C) Kavanozun ağzı sıkıca kapatılmış.
D) Yol ağzında bizi bekliyordu.

5

> Sözcüğün, gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama mecaz anlam denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamlı bir sözcük kullanılmamıştır?

A) Bu acı haber hepimizi sarstı.
B) Kardeşim tatlı dilli bir çocuktur.
C) Sınav yaklaşınca içimi bir korku sardı.
D) Sabah erkenden kalkıp pencereyi açtım.

6 **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili terim, karşısında verilen alanla ilgili değildir?**

A) İlk seti takımımız kazandı. (Müzik)
B) Su, ısınınca buharlaşır. (Fen bilimleri)
C) İkinci dizeyi ezberledim. (Edebiyat)
D) Karenin çevresini hesapladık. (Matematik)

7 **"Kırmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "üzmek, gücendirmek" anlamında kullanılmıştır?**

A) Top oynarken komşunun camını kırdık.
B) Fındıkları taşla kırıp yedik.
C) Dedem odunları baltayla kırdı.
D) Düşünmeden konuşarak arkadaşını kırdın.

8 **"Göz" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde diğerlerinden farklı bir anlamda kullanılmıştır?**

A) Dolabın alt gözü boş kalmış.
B) Tozdan dolayı gözüm kızardı.
C) Çantamın ön gözü yırtılmış.
D) Masanın gözünü kilitlemedim.

9 **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün cümleye kattığı anlam ayraç içinde yanlış verilmiştir?**

A) Babam bu konuda çok katı davranıyor. (hoşgörüsüz)
B) Sınavda ağır sorular çıktı. (zor)
C) Öğretmenimizin yumuşak bir sesi var. (kolayca bükülen)
D) Onun temiz bir kalbi var. (iyi niyetli)

10

I. Soğuktan burnum kıpkırmızı oldu.
II. Geminin burnu dalgaları yarıyordu.
III. Arkadaşımın soğuk tavrı beni üzdü.

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin anlam özellikleri sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

A) Gerçek – Yan – Mecaz
B) Yan – Gerçek – Mecaz
C) Gerçek – Mecaz – Yan
D) Mecaz – Yan – Gerçek

11

Köye vardığımızda güneş batmak üzereydi. Dağın (I) eteğindeki evimize yürüdük. Ninem bizi (II) sıcak bir çorbayla karşıladı. Yemekten sonra dedem (III) tatlı anılarını anlattı. Gece olunca (IV) yumuşak yatağıma uzandım.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri gerçek anlamıyla kullanılmıştır?

A) I ve II **B)** I ve III **C)** II ve IV **D)** III ve IV

12

Bir sözcüğün, gerçek anlamıyla şekil ya da görev benzerliği kurularak kazandığı anlama yan anlam denir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük bu açıklamaya örnek olamaz?

A) Sandalyenin ayağı kırılınca oturamadık.
B) Çaydanlığın ağzından buhar çıkıyordu.
C) Tarağın dişleri kırılmış.
D) Minik serçenin kanadı yaralanmıştı.

13 **"Perde" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamıyla kullanılmıştır?**

A) Odanın perdelerini annem yıkadı.
B) Oyunun ikinci perdesi başladı.
C) Güneşe karşı perdeyi çektim.
D) Yeni perdeler salona yakıştı.

14

I. Kaleci topu orta sahaya attı.
II. Eski defterleri çöpe attık.
III. Çocuk, elindeki taşı göle attı.
IV. Heyecandan kalbim hızlı hızlı atıyordu.

"Atmak" sözcüğü numaralanmış cümlelerin hangi ikisinde aynı anlamda kullanılmıştır?

A) I ve II **B)** I ve III **C)** II ve IV **D)** III ve IV

15 **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün anlam özelliği ayraç içinde yanlış verilmiştir?**

A) Kuşlar ağacın dalına kondu. (Gerçek anlam)
B) Bıçağın sırtı oldukça kalındı. (Yan anlam)
C) Çiğ sözleriyle herkesi kırdı. (Mecaz anlam)
D) Sebzeleri çiğ yemeyi severim. (Terim anlam)

16 **Aşağıdaki sözcüklerden hangisi bir bilim dalına ait terimdir?**

A) pencere **B)** yastık
C) kesir **D)** çorba

17 **"Boş" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde "yararsız, anlamsız" anlamında kullanılmıştır?**

A) Sınıfta boş sıra kalmamıştı.
B) Boş şişeleri geri dönüşüm kutusuna attık.
C) Boş hayallerle zaman kaybetme.
D) Otobüste boş bir koltuk buldum.

18

Öğretmen, öğrencilerinden "baş" sözcüğünü **yan anlamıyla** bir cümlede kullanmalarını istemiştir.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisi istenen cümleyi kurmuştur?

A) **Can:** Sokağın başında seni bekliyorum.
B) **Elif:** Başım sabahtan beri ağrıyor.
C) **Zeynep:** Başını yastığa koyup uyudu.
D) **Mert:** Berber, başımı ılık suyla yıkadı.

Cevap Anahtarı